

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologiæ Moralis

Busenbaum, Hermann

Monasterii Westphaliæ

Cap. III. De Eucharistia, ut est sacrificium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40957

dicantes, ex Privilegio Nicolai V. Pii V. & Pauli IV. certis concessio, quod cœteri participant. Verum hoc alii communiter negant, v. *Ayerf. q. 10. s. 4.*

CAPUT III.

De Eucharistia, ut est sacrificium.

DUBIUM I.

Qua sit Missa, & quæ obligatio Sacerdotum circa illam?

Resp. Missa est sacrificium, consistens in consecratione panis & vini: estque actus latræ, qui fit in recognitionem supremi domini Dei, & signum nostræ servitutis. Quod non obstat, quin secundario possit etiam ad alium finem partialem offerri, ut ad agendas gratias, vel impetrationem beneficii, ad remissionem peccatorum, ad sanctos honorandos, &c. Principalis fructus Missæ ex opere operato, est independens à probitate Sacerdotis, à quo pro omnibus seu vivis seu defunctis, etiam accepto stipendio, applicabilis est: estque actu, tam intensive, quam extensive finitus; etsi enim hostia ipsa, & principalis offerens, id est Christus, infinite sit Deo gratus, atque ita Deus per hoc sacrificium infinito honore afficiatur; videtur tamen Christi esse voluntas, ut offeratur, & prosit tantum ad certum & finitum effectum. Quod etiam patet ex usu & sensu Ecclesiæ; dum Missæ pro eadem re repetuntur: quod signum

signum est, non habere infinitum effectum, v. *Bonac. d. 4. q. ult. p. 4.* Unde resolves.

I. Sacerdotes ordinarie peccant graviter, si non aliquoties in anno, saltem ter, vel quater, solentioribus festis celebrent, nisi legitime sint impediti. Ita *Sylv. Regin. Suar. Con. & alii commun. contra Angles. Bonac. Dian. p. 2. r. 14. R. 9.* item *C. Lugo & Tambur. l. 1. exped. com. c. 6.* qui excusant saltem à mortali, dummodo communicet in paschate, absitque contemptus & scandalum: imò ubi Tridentinum est receptum, tenentur ex mandato Episcopi, sub gravi culpa, celebrare saltem Dominicis & festis: excusantur tamen, si Episcopi nullum mandatum extet.

II. Et si in Ecclesiis Cathedralibus, Collegiatis, & Conventualibus (ubi est competens Sacerdotum numerus) quotidie debeat una saltem Missa privata celebrari, & altera cantari, peccentque mortaliter dictarum Ecclesiarum Rectores, si in hoc deficient: *Suar. Con. Laym. March. &c.* non esse tamen mortale (præscindendo à peculiari obligatione talis Ecclesiæ) semel vel bis in hebdomada omittere alterutram, docet *Tamb. l. 1. cap. 6.* uti neque si in Ecclesiis Collegiatis die festo cadente in feriam privilegiatam (v.g. Vigilia, quatuor temporum, Quadragesimæ vel Rogationum) Missa solennis de feria post Nonam canenda, semel comitatur. *Ibid. ex Abb. March. &c.*

III. Peccat graviter, qui tenetur pro alio offerre Missam, fructum tamen principalem applicat aliis: quia id alii est fraudi in re gravi.

IV. Gra-

IV. Graviter peccat, t. qui ad sacrum ex iustitia obligatus, illud diu differt: quia magno fructu alterum privat. *Sylv. Reg. lib. 23. n. 236. Fernand. &c.* multoque magis si planè omittit, teneturque hoc casu ad stipendii restitutionem. *Tamb. de exp. sacrif. l. 3. ca. t. §. 8.* 2. Si quis accipiat plura stipendia, quibus nisi post longum tempus possit satisfacere. Ratio eadem *Sylv. Regin. Fernand. p. 3. cap. 5.* 3. Qui sacrum animo se obligans promisit, & non præstat. *Bonac. d. 4. q. ult. p. 8.* et si probabile sit, hoc non esse mortale, ut habet *Sanct. de mat. l. 1. d. 5. v. Dian. tr. mis. R. 9. in om. p. 4. t. 4. R. 196. & p. 6. t. 6. p. 5. t. 14. 81.* ubi citat *Cajet. Vasq. Hurt. &c.* affirmantes, quod qui plures Missam gratias promisit, possit unica satisfacere: quod tamen alii communiter negant.

V. Si quis det justum stipendium (id à consuetudine, vel lege taxatura esse debeat, aut si non est, secundum *Sotum & Cajetan.* est frugalis victus unius diei, quod *Suar. Lay.* & alii reprobandi putantque sufficere mediam, vel tertiam partem sustentationis diei) ut pro se dicatur Missa, ut non potest secundum accipi ab alio, & pro duobus una tantum Missa dici. *Card. de Lugo d. 19. n. 239.* Secus si ambo dimidium tantum iusti darent; ut contra *Vasq. Regin.* & alios probabiliter docent *Sotus Henric. Fill. Con. Card. de Lugo l. c.* quod tamen jam est prohibitum per Bullam *Urban. VIII. vid. Bon. Dian. tr. 4. Resol. 7.*

VI. Beneficiati, etiam Curati ad Missas obligati, possunt pro iis accipere stipendium, & applicari cui voluat; quia non semper habent obligationem

mem applicandi ad certam intentionem; nisi tamen contrarium constet, ut de Missa conventuali docet *Bon. Ita Card. de Lugo d. 81. s. 1. n. 21. ex Suar. Vasq. &c. contra Gavant, Barbosa & Dian.* qui negant de Parocho, refertque *Dian. p. 4. t. 4. R. 232.* determinasse Congregationem *Cardin.* quòd ei non liceat pro missa accipere elemosynam manualement, quando tenetur celebrare: de Missa tamen conventuali, contra *Bon. &c.* ipse affirmat *p. 5. t. 13. ex aliis 3.*

VII. Qui stipendium pro sacro accepit, tenetur dicere missam pro defunctis, vel votivam, vel in hoc aut isto altari, prout pecuniam offerens petiit, (quantum tamen rubricæ permittunt, quibus neglectis Ecclesiæ ordinem invertere, ob alterius devotionem, non convenit) quia ob eius devotionem, & speciales orationes, major fructus provenire solet. Si tamen aliter faciat, non erit grave, imò nullum, si fiat iusta de causa, *v. Dian. de celeb. miss. resol. 31. C. Lugo. l. c. n. 35.*

VIII. Is, qui quoad locum, tempus, intentionem, qualitatem Missæ, non satisfacit, sine iusta causa, voluntati fundatoris, peccat, & quidem graviter, si sæpè faciat, esto consentiant hæredes, cum ii in hoc voluntati testatoris non possint derogare, ut docet *Sylv. Navar. Azor. &c. Episcopus tamè potest in hoc dispensare ex causa, ut habet Henric. Syl. & Tann.* Quod si quis quoad locum impediatur, tenetur in alio, ut habet *Azor. to. 1. l. 10. c. 14. & V. Missa. Dia. l. c. resol. 29.* ubi docet ex *Nav. Bodriq. Fagund. & Azor.* esse mortale celebrare in alio templo, vel altari, quam quis tene-

tur.

tur, quod negat *Card. de Lugo*. si raro, & ex causa fiat, *v. num. 36*. Imo nec esse veniale, si obligatus quotidie celebrare, raro & ex rationabili causa celebret alibi. Similiter *Tamb. de exp. sacr. l. 2. c. 2.* excusat à mortali eum, qui uno alterove die singulis mensibus alibi celebrat, nisi tamen teneatur celebrare in altari privilegiato, notatque posse Sacerdotem contra hoc onus omiffarum, *v. g.* certum earum numerum, præscribere annis 30. si adsit possessio, titulus, & bona fides.

IX. Beneficiatus ex iustitia obligatur sub mortali, & poena compensationis, ad eum numerum missarum, per se vel (prout mens fundatoris ex verbis colligenda permittit) saltem per alium, quem numerum literæ foundationis requirunt: cum vero numerum ex iusta causa, ut *v. g.* redditus jam non sufficientes respondeant, potest minuere Episcopus in Synodo: quam potestatem *Bon.* restringit ad Missas defunctorum, & quidem post *Trid.* impositas. *v. Bon. d. 4 q. ult. p. 8.*

X Qui ratione beneficii tenetur quotidie celebrare, tenetur etiam Missam pro fundatore (missa de hujus intentione contraria constet) applicare. *Bon. & alii 4.* cum *Dian. p. 6. t. 6. R. 15.* qui tamen concedit posse eum pro se ipso quater, aut sexties in anno, & in die commemorationis omnium defunctorum pro particulari defuncto celebrare, item quavis hebdomada unam Missam omittere devotionis & reverentiæ causa, idque ex præsumpta intentione fundatoris: quod *Tamb. l. 3. exp. sacrif. c. 3. §. 1. ex Gavant. p. 3. t. 12.* limitat, nisi de cōtraria fundatoris voluntate constet, vel sit

fit onus Ecclesiæ, aut Monasterii, curare Missam
 quotidianam v. *Tamb. l. c. Dian p. 2. t. 14. R. 28. p.*
4. R. 86. & p. 5. t. 5. R. 23. & t. 13. R. 51. 2. Idipsum
 limitat *C. de Lugo R. mor. l. 5. d. 9.* Si obligatio di-
 rigatur ad ipsum Sacerdotem, v. g. si dicatur. (*Qui*
debet quotidie celebrare.) quo casu concedit: si
 vero dirigatur ad celebrationem in tali loco, v. g.
nolo ut in tali Ecclesia celebretur quotidie Missa,
 teneri eum pro se alium substituere eo die, quo
 ipse non celebrat.

XI. Qui non potest foundationi satisfacere
 propter morbum, non tenetur, si brevis sit, (v. g.
 15. dierum, ut docet *Bon.* aut etiam unius alteri-
 usve mensis, ut probabiliter docet *Card. de Lugo*
n. 49.) substituere alium, compensare, cum tam
 si iuste nec domini quidem honesti cum famulis
 agant: secus tamen, si sit diuturnus morbus: nisi
 r. di. us sint nimis tenues, aut in morbum absti-
 mantur, ut contra *Sylv. & Azor.* docet *Bonac. ex*
Rodrig. Impeditus verò aliis negotiis, licet iustis,
 (cum hæc non debeant obesse fundatori) debet
 satisfacere per alium, vel compensare postea, præ-
 sertim si fiat sapius. Ita *Bon. d. 4. q. ult. p. 7.*

DUBIUM II.

Cujus sit applicare fructum sacrificii?

Resp. Solus Sacerdos offerens valide id facit.
 per suam intentionem: quia est actus potestatis
 sacerdotalis. Ita commun. *Suar. C. Lugo d. 14. s.*
10. n. 211. & c. Unde resolyes.

I. Is

I. Is validè applicat, et si peccet sacrificando, vel applicet contra voluntatem superiorum. Ita *Suar. Laym. Dian. Card. de Lugo l.c. contra Navar. Ledesma. & alios*, quorum sententiam probabilem dicit *Dian. t. 1. resol. 72.*

II. Sacrificium, quod neque formaliter, neque virtualiter ulli applicatum est, vel ante, vel in ipsa consecratione, saltem secundæ speciei, non potest postea ulli applicari, saltem adæquatè: quia producit effectum quando existit, neque is suspenditur: ideoque nec licet accipere stipendium pro Missa præterita. v. *Laym.*

Dixi, vel ante quia non requiritur, ut applicatio fiat in ipso sacrificio; sufficitque si pridie facta sit, et si ipso die de ea non cogitet *Bon. q. 3. p. 2. et Suar. & Dian. l.c. resol. 47. contra Vasq.*

III. Si nulla applicetur, vel incapaci, fructus manet in thesauro Ecclesiæ, ut docet *Suar. vel credit ipsi Sacerdoti, vel illis*, pro quibus tenentur specialiter offerre, quod ita implicitè censetur intendisse. Ita *Laym. t. 5. c. 2. v. C. Lugo n. 215.*

IV. Applicatio sub conditione jam impleta, est valida, v. g. ad intentionem quam habuit hodie superior, non autem sub conditione futura contingente; v. g. applico illi, cui Titius, interrogatus voluerit; vel ei qui prius morietur; vel qui primo stipendium offeret. Ita *Suar. in 3. p. 16. 3. d. 79. f. 9. Laym. l.c. Dian. l.c. resol. 15. E. Lugo d. 19. n. 209. contra Bon. q. ult. p. 7. §. 5. qui tamen ipse in praxi dissuadet.*

V. Non satisfecit, qui te mortuum putans, Missas, quas pro defuncto teneretur, celebravit.

VI. Sa-

VI. Sacerdotes Societatis non satisfaciunt, celebrando pro defunctis per anticipationem; nisi tamen jam mortui sint, et si postea promulgentur, Laym. l. c.

VII. Non omnes Sacerdotes tenentur die animarum applicare Missam pro omnibus defunctis. Tamb. l. 3. exp. sac. c. 3. §. 2. contra Fraxin. & Gavari. p. 4 t. 15.

VIII. Missa celebrata in altari privilegiato pro defunctis, non suffragatur illis, nec satisfit indulto, nisi sit de Requiem Dian. p. 4. t. 4. R. 233. & declar. Card. & p. 9 t. 2. R. 8.

DUBIUM III.

Quando, & quoties liceat celebrare?

Resp. I. Ordinariè non licet celebrare post meridiem, sed debet inchoari ante duodecimam: nec ante auroram, quam ante solis ortum *Regin.* quadrantem horæ, *Henriq.* & *Con.* mediam horam, *Azor* horam cum quadrante, *Suar.* & *Fernand.* *Possiv.* seique horam comprehendere dicunt; & consequenter, cum secundum *Henriq.* & *Suar.* & alios, Missa possit inchoari tanto ante auroram, ut sub eius initium finiat, licet duabus horis ante solis ortum incipere. Ita *Rodriq.* & alii. Unde ulterius inferunt quidam, cum *Suar.* Religiosis habentibus privilegium celebrandi hora ante diem, licere tribus horis ante ortum Solis incipere, quod *C. Lugo d. 20. s. 1. n. 32.* non improbat.

bat, et si *Laym.* tantum permittat horis duabus cum dimidia. *Diana* vero duabus horis post meridiem noctem *C. Lugo l.c.* Quacunque autem hora licite (sive ex, sive sine privilegio) celebratur eadem etiam, atque ad id in Missa, quæ nocte Nativitatis, cæterisque, quæ post illam celebrantur licite iis Eucharistiam aliis ministrare, contra *Bordon.* docet *Dian. p. 9. t. 7. R. 43.*

Dixi, *ordinarie*: quia antevertere licet sequentibus casibus; in quibus etiam paulo post meridiem, v.g. uno vel altero quadrante, inchoari potest, uti etiam secundum *Sotum & Palud.* ex gravi rationabili causa, v.g. ob supplicationem, vel concionem publicam protractam ultra meridiem, ob funus Principis, vel quia Sacerdos die festo propter iter fuit impeditus, quo casu etiam integra hora post, licere inchoare dicunt, v. *Laym. l.c. Fernand. hic c. 5.*

1. In necessitate, v.g. ut morituro detur viaticum: quo casu licere media nocte celebrare, ait *Dian. p. 1. t. 14. R. 35. ex Laym. &c.*

2. Ubi est mos rationabilis, ut opifices & famuli summo mane possint audire sacrum. *Laym. l. 5. t. 5. c. 4. n. 3. ex Navar. &c. v. Dian. p. 2. t. 4. R. 34.)* non tamen idcirco post meridiem licet.

2. Ex privilegio, de quo supra.

4. In nocte Nativitatis, in qua omnes Missas ante auroram dici posse; probabiliter docet *Suar. Con. Laym. Dian. p. 4. t. 4. R. 236.* contra *Sylv. Fernand. & alios.* Unde resolves.

I. Graviter peccat, qui sine aliqua harum, vel saltem justa causa, citius mane, vel serius post

prandium celebrat, ubi Azor tertiam horæ partem, Lay. mediam horam, Bon. tres quadrantes, Sylv. horam requirit, ut differendo peccet mortaliter, v. *Dian. p. 1. 14. resol. 34.* ubi notat religiosos ex suis privilegiis, posse celebrare usque ad tres horas post meridiem, post tertiam verò nullo modo, v. *Con. l. c.*

II. Non est peccatum, celebrare ante dictam Primam, vel etsi ob infirmitatem non possis Horas dicere, vel etiam ante Matutinum, si causa subsit, sine qua erit veniale, ut docet *Fill. Laym. & alii*, videturque sententia tuta, contra multos, dicentes esse mortale.

Resp. II. Per se loquendo, quotidie licet celebrare. Dico *per se*, quia præcepto obligante sub mortali, prohibemur die Veneris Sancto, (non tamen Eucharistiam sumere, vel aliis præbere, ut habet *Hurt. de sacrif. d. 4. dif. 3. Quintan. ex Suar. Vasq. Tan. & c.* licet suppositis declarationibus *Card.* non licere ministrare nisi solis infirmis, velit *Dian. p. 4. t. 4. R. 237. p. 6. r. 6. R. 19. & p. 9. t. 9. R. 24. Barbof. Gavant. & c.* In Cœna Domini verò, etsi ex consuetudine: uno celebrante reliqui communicare debeant; plures tamen post finitam Missam solemnem, & sacrarium reconditum, ut vult *Palau*, licet alii non admittant, apud *Dian. p. 9. t. 9. R. 24.* De Sabbetho sancto alii negant licere, ut *Vasq. & c.* alii probabilius affirmant, ut *Suar. Fagund. Dian. Casp. Hurt. d. 4. dif. Palau* (qui non vult fieri ante inchoatam Missam solemnem) & *C. Lugo s. 1. num. 18.* qui addit, non esse tunc legendas prophetias, quia non sunt pars Missæ; ne-

Dd que

que benedictionem cerei, imò nec Litaniarum, et ratio eadem *v. l. c. n. 20. & Bonac. p. 2.* ubi notat, quod usus id vix habeat *vid. etiam Dian. p. 4. t. 4. R. 237* ubi cum *Mercero*, contra alios permittit eod die ante Missam solemnem celebrare de Sancto incidente, vel votivam.

Resp. III. Sapius in die celebrare non licet ordinariè: quod addo, quia si sis jejunus, licitum est sequentibus casibus, bis, vel etiam ter, requisito tamen, si facilè haberi possit, Episcopi iudicio, præterquam in primo.

1. Nocte Nativitatis: qua tamen non tenetur, ne Parochus quidem celebrare tres Missas, sed potest aliquam pro arbitrio omittere *Dian. p. 4. t. 4. R. 23. 6.* Neque ter communicare, vel semel communicare, & bis celebrare *p. 8. t. R. 87*

2. Si pastor habeat duas Parochias distitas, *Fill. C. de Lugo d. 20. n. 45.*

3. Si concursus populi sit tantus, ut Ecclesia non capiat ut habet *Laym. l. 5. t. 5. cap. 4. in 6. & C. Lugo. l. c.* et si tunc potius expediat celebrare extra

4. Si ante ablutionem moneatur de communicando infirmo & suam jam hostiam sumpsit, nec sit alius Sacerdos *Sylv. Navar. Sed casum metaphysicum, dicit C. Lugo d. 20. n. 44.*

5. Si die festo adveniant personæ, quas non deceat sacrum omittere, v. g. Rex aut Princeps, quamvis hic ultimus dicatur non esse in usu. *Bon. d. 4. q. ult. p. 7. n. 9. C. Lugo. l. c. & Lay. t. 5. cap. 4. Con. Dian. p. 2. t. 14. R. 56.* ubi rectè monet, in his omnibus attendendum ad loci consuetudinem, quæ ferè omnes nunc sustulerit.

Qua
Missam
Resp.
tantum
dictum
pere vel
do, licet
1. O
cessione
2. In
per
dire non
non sit fa
notum sa
varii Au
9. qui be
dam Her
pistola, v
3. Si
cujus im
gratia, v
vel exco
teresse, n
4. Si
morbus
dus, vel
aliis tan
debet in
rumper
opus eff
cramen
sit. La
autem a

Quæres. An aliquando liceat interrumpere Missam?

Resp. Etsi abrumpere essentialiter, sive unam tantum speciem consecrare, nullo casu liceat, ut dictum supra c. 1. d. 2. accidentaliter tamen abrumpere vel etiam interrumpere, aliquid interponendo, licet his casibus.

1. Ob rationem, post Evangelium, vel processionem excipiendam.

2. In gratiam supervenientis Principis, vel turbae peregrinorum die festo, quo alias Missam audire non possent, vel simili iusta causa: ex qua, si non sit facta oblatio posse incipere de novo, ut totum sacrum audiant, etsi non teneantur, docent varii Authores cum *Sancti Bonaventurae d. 4. q. ult. p. 7. n. 9.* qui benè monet, consuetudine locorum standum *Henrici* autè docet, id tantum licere finita Epistola, vel Evangelio *Tamb.* planè improbat.

3. Si ante Canonem Sacerdos recorderetur aliquis impedimenti, v. g. se non esse jejunum, vel in gratia, vel irregularem, vel excommunicatum, vel excommunicatus non toleratus præsumat interesse, nec possit expelli.

4. Si urgeat gravis necessitas, vel propria, v. g. morbus vel proximi, ut si moriturus sit baptizandus, vel absolvendus. *Trull. Dian. p. 5 t. 3. R. 70.* In aliis tamen sacramentis non ita necessariis, non decet inter consecrationem & sumptionem interrumpere, nisi moriturus esset in propinquo, nec opus esset vestes exuere, vel nisi pœnitentiæ sacramentum ob phrenesiam suscipere non possit. *Laym Tamb. l. 2. exped. sacrif. c. 7.* Revertens autem ad sacrificium Sacerdos, si fuerit ante facta

non fuerit, & parva mora intercesserit, v. g. minor
quàm unius horæ, si autem longior, ordietur ab
initio. Tambur. l. 2. exped. sacrif. c. 1. §. 7.

DUBIUM III.

Quo loco celebrandum sit?

Resp. Communiter non licet celebrare, nisi in
Ecclesia eaque consecrata, vel saltem benedicta,
& non violata, vel exsecrata, nec interdicta. Pa-
tet ex Trid. sess. 21.

Dixi, *communiter*: quia indecenti loco, & alia
ri portabili, (quod semper sub mortali requiritur)
cum licentia Episcopi, si adsit, vel sine ea si
absit, licet sequentibus casibus: extra quos si fiat,
esse mortale, docet Fill. Laym. & alii communiter
contra Sotum & Sa.

Primo, si sit necessitas, qualis esse censetur, si
Ecclesiæ diruta sint. 2. Si populum in solemnitate
festi templum non capit. 3. In castris pro exercitu:
sed festis tantum diebus. Fagund. c. Longi & alii.
licet Pasqual apud Dian. p. 9. t. 1. R. 44. etiam in
festis censetur posse permitti Generalibus, & pri-
mariis ducibus, in suis tentoriis. 4. In portu pro
appulsu navis, non tamen in flumine, vel mari
propter periculum effusionis sanguinis, ut com-
muniter docetur apud Bon. Contrarium tamen dicitur
sur jam habere praxis Lusitanorum, euntium in
Indiam, ex permissione Clementis VIII. & Pauli III.
ex qua licitè nunc fieri docet Fagund. Gran. de
impio

improbat *Card. de Lugo. l.c.* Limitat autē *Dia. p. 5. r. 3. R. 40. cum Hurta. Mercer. Trull. &c.* si magna sit tranquillitas sine ullo tempestatis indicio, adituque præter celebrantem Sacerdos alius, qui post consecrationē firmiter teneat calicem. Cum qua cautione etiam Episcopum posse adhuc concedere facultatem in necessitate (v.g. ne magna multitudo non audiat sacrum vel moribūdus decedat sine viatico) docet *Gran. apud Dia. l.c.* cōtra *Con. & Tur.* qui soli Papæ eam reservatā volunt ut etiam *Dia. p. 9. r. 1. R. 45.* ubi adducit declarationē Cardinalium, qua jubentur Episcopi id prohibere.

Secundo: Ex dispensatione Episcopi, ob rationabilem causam, et si in *Trid. sess. 12.* id permittere prohibeatur, nisi ex justa causa, in oratoriis privatis, divino cultui destinatis, licet non benedictis. Verum etiam hanc potestatem illis tunc esse ademptam, docet *Gavant. l.c. & Dia. p. 9. r. 1. R. 42.* et tamen non obstante, posse eos in aliquo casu particulari, ex justa causa permittere, ut celebretur extra Ecclesiā in altari portatili, docet idem *Dia. l.c. R. 43. ex March. Garc. Lugo. Avers. & Persio. &c.*

Tertio: Ex privilegio, quale dicuntur habere Minores, & qui cum iis participant: quod esse revocatum à *Trid. sess. 22. c. 8.* licet multi velint, negant tamen *Dia. p. 3. r. 2. R. 30. & p. 4. r. 4. R. 106. Ioannes de Salas Rodriq. &c.* Idque secundum *C. Lugo. d. 20. f. 2. n. 51.* probabiliter, & *Tamb. de exped. celebr. l. 1. c. 3. s. 3.* probabiliter vid. *Barbof. in Trid. l.c.* Item religiosi Societatis, à Gregorio XIII. ut possint tum in missionibus, cum facultate superioris, in

quovis loco decenti, tum in nominibus suis, in loco honesto, à Provinciali designato, Missas dicere, in quo idem licebit aliis.

Dixi II. *non violata*: quia in Ecclesia interius violata, nisi prius reconcilietur, non licet sub gravi peccato, ut *Lay. l. 5. t. 5. c. 5. n. 7. ex Navar. Sum. Con. &c.* nisi in necessitate, cum venia Episcopi (si is adire possit, alioqui sine ea, ut habet *C. Lugo l. c. n. 63.*) celebrare, aut mortuos sepelire.

Addit I. *Ecclesia*: quia Oratoria, etsi deputata ad cultum divinum, cum tamen benedicta non fuerint, nisi in ipsis extet altare ad facienda divina, ut *Bon. do mat. q. 4. R. ult. n. 9.* non sunt capacia violationum. Quod etiam consequenter de hospitalibus docent *Navar. Sum. &c.* sed probabiliter contrarium docent alii, cum *C. Lugo l. c.*

¶ Addo II. *interius*: quia quod sit in turri, sacristia supra tectum, vel fornicem, in crypta, sub pavimento, nisi sit sepultura, aut singulariter benedicta non violat Ecclesiam,

Addo III. *Nisi reconcilietur*: quod fieri debet ab Episcopo, vel Sacerdote ex privilegio Papæ, quale Superiores Regularium pro suis templis habere, ex Avila notat *Dian. p. 4. t. 4. R. 91.* si fuerit consecrata; (quod præsumendum est, si celebretur festum Dedicationis) si verò tantum fuerit benedicta, potest fieri reconciliatio à simplici Sacerdote, aspersione aquæ benedictæ, cum facultate Episcopi, vel sine ea secundum *Dian. p. 4. t. 4. resol. 91.* Censeri etiam reconciliatam, si sacrificium in ea peractum fuerit, docet *Tamb. l. c. §. 4. et Henric. Sa. & Dian.* esse probabile: negat autem *C. Lugo de Euch. d. 20. f. 3.*

Porrò Ecclesia, uti & cœmeterium, violantur seu polluantur sequentibus casibus, non tamen, nisi postquam res evulgata fuerit, *Lay. l. 5. t. 5. c. 5.*

I. Per factum in ea homicidium mortaliter malum, seu injuriosum, saltem immuniati Ecclesiæ, quale etiam est, quod alias justum esset per sententiam Judicis: nisi tamen reipublicæ perturbator aliter capi non possit. Non est autem tale, 1. quod fit casu, vel ab amente. 2. quod in sui defensionem 3. cujus causa data est extra Ecclesiam: quia requiritur, ut vulnus, sive causa Physica fiat intra Ecclesiam, *v. Lugo d. 20. f. 2.*

II. Per moraliter malam effusionem proprii, vel alterius sanguinis, vel seminis, causatam, vel factam in templo, licet non in templum. Unde non violat. 1. Si pauculæ guttulæ effluant; quia non est effusio. 2. Si ex percussione, vel vulnere levi, v. g. narium, in rixa puerorum, etiamsi copiosus sanguis effluat. 3. Si fiat ex sectione venæ. 4. Actus conjugalis, quando excusatur à sacrilegio. 5. Fornicatio facta ab amente. 6. Pollutio inculcata. *v. Card. de Lugo d. 20. n. 54. & 55.*

III. Per sepulturam excommunicati, non tolerati, vel infidelis, (quo hic non comprehendendi hæreticum, docet *C. Lugo l. c. n. 57.*) etiam infantis, ut ex *c. Ecclesiam, de consecratione*, docet *Prap. Quamvis*, si pueri parentes sint fideles, neget *Sai-rus, v. Bon. de Euchar. & mat. d. 4. q. 4. p. ult.*

IV. Per destructionem Ecclesiæ ex toto, vel majore parte, (quãquã eo casu dicatur potius exsecrari, quàm pollui) non autem, si solum tectum, vel si successivè per partes modicas destruat &

reficiatur, neque etiam per desolationem, exercitium hæreticum, spurcitas hominum, vel animalium istic stabulorum, &c. etsi deceat & præsens habeat, ut per Episcopum, vel saltem Sacerdotem, cum aliqua cæremonia reconcilientur, & abluantur, quod in simili casu intellige de altari. *Lay. l. 5. c. 5.*

Quæres. Quid sit, & quando fiat execratio, seu execratio?

Resp. Execratio dicitur, cum res sacra perdit suam consecrationem, ita ut de novo consecrari debeat, quod fit, quando ita destruitur, ut formam & usum suum perdat. *Vnde resolves.*

I. Polluta Ecclesia, polluta etiam sunt altaria eius fixa: non tamen execrata Ecclesia, execrantur altaria: nec contra.

II. Ecclesia execratur, si parietes secundum maiorem partem destruantur, vel omnis eorum crusta, aut maior saltem pars simul auferatur. Secus autem, si una post alteram. *vid. C. Lugo. d. 20. n. 65.* non autem, si tectum corruat, quia consecratio est in parietibus *v. Laym. l. c.*

III. Altare execratur, 1. Si cum fixum est, lapis consecratus removeatur ab inferiore structura. 2. Si ita frangatur, sive fixum, sive portatile sit, ut in nulla eius integra parte, calix cum patena possit consistere. 3. Si spolieatur sepulchrum: quod tamen quidam negant, ut *Lugo Tambur. l. 1. c. 5.*

IV. Calix execratur, si notabiliter frangatur, vel ita ut fiat inutilis ad usum sacrificii, v. g. si foramen sit in fundo, licet minutissimum; vel si figura destrua-

struatur: non tamen si in tornatili pes separetur à
 cupa; quia in tornatili consecratur sola cupa. *Bo-*
nos. d. 4. q. ult. p. p. ex Suar. & c. Neque exsecratur,
 si pereat inauratio. Unde licet communiter ca-
 lix & patena, post novam inaurationem, quoad
 eam partem, qua Christi Corpus, vel Sanguinem
 contingunt, denuò consecrentur; id tamen neces-
 sarium non esse, docet: *Durand. Con. & alii*, con-
 tra *Suar. Bon. & alios*: etsi deceat, ut abluatur
 aqua benedicta. Ita *Dian. t. 1. misc. resol. 3. & Lay.*
hic item C. Lugo. d. 20. f. 4. n. 94.

V. Vestes sacræ exsecrantur, quando ita destru-
 untur, ut perdant suum usum, ut si cinguli parte te-
 non amplius cingere possis; vel si manica ab alba
 separetur, etiam si postea reparetur. Non perdunt
 autem, nisi attritis pars aliqua assuatur, vel cingu-
 li parti, apud adhuc ad cingendum altera annexa-
 tur; quia tunc accessorium sequitur principale,
C. Lugo. Tamb. de exped. sacrif. l. 1. c. 3. §. 2. Simili-
 ter si stola, vel casula duplicata, facili separatione
 fiant duæ, quarum utraque apta sit ad sacrificium,
 non perdunt benedictionem. *Tamb. l. c.*

VI. Partes avulsæ à re consecrata, destructa
 ejus forma desinunt esse sacræ, v. g. ligna & lapi-
 des Ecclesiæ dirutæ, vel altaris: ob respectum ta-
 men ad rem sacram, cujus sunt reliquiæ, non pos-
 sunt applicari ad usus profanos, aut divendi, sive
 licentia Papæ. Statuæ autem sacræ, & imagines
 tēpli destructi, debent in alio collocari, & in loco
 Ecclesiæ Crux erigi. Lacera etiam paramenta, aut
 vetustate consumpta, debent igne absumi, & non
 ad usus profanos, ut habetur in *c. Altaris*

de consecr. dis. 1. v. Suar. & Sa V. Missa & Lay. l. ca. 6. Tambur. tamen l. 1. de exped. sacrifi. c. 2. §. 3. Palao: item Dian. p. 5. t. 13. R. 76. docet probabile esse, quod non sit saltem mortale, si mutata forma ad profanos usus applicentur, v. g. calix confectus, alba dissoluta, frustula corporalis. & supra l. 3. t. 1. cap. 2. d. 2.

DUBIUM V.

Quae sint requisita ad Missam?

Resp. Hæc sequentia, 1. Et, quidem sub gratia privilegio, altare consecratum ab Episcopo, vel Abbate, (hunc enim altaria, calices & campanas possunt consecrare, etiam ad usum alienarum Ecclesiarum, docet Dian. p. 3. t. 1. R. 15. cum Barbof. & alii. 4. ex declaratione Card. & privilegio Innocentii III.) vel Sacerdote privilegiato, stabile vel portatile; utrunque tamen ex integro lapide, quantum ad superiorem mensam, quæ consecratur, debet esse tanta, ut possit capere calicem cum patena. Non sufficit autem hostias esse in ara consecratam, dum consecrantur, verum etiam debent (tam parvæ, quam magnæ) in eadem relinqui tempore sacrificii, & non alibi (licet supra aliud corporale) deponi, verbi grat. propter loci angustiam: quia omnes sunt unica victima, & per modum unius offeruntur. Quapropter rubicæ Missæ eas supra corporale, ante vel post calicem poni volunt, Hinc etiam minus rectè faciunt, quicquid consecratione facta, mox hostias minores à se conle-

cratas, dant alteri Sacerdoti distribuendas populo: quia sicut Sacerdos non debet de sua hostia dare priusquam ipse sumpserit; sic nec de aliis, cum sint una victima & hostia, omnesque orationes, oblationes, & benedictiones sequentes non minus spectent ad parvas hostias, quàm ad magnam: neque ante sumptionem Sacerdotis perfectè & integrè sacrificata sit victima, *Card. de Lugo q. 20. sect. 2. n. 69.* Eum tamen, qui contrarium fecerit, à peccato saltem mortali, imò si necessitas fuit expediendi communionem populi, ab omni excusat *Tamb. l. 5, exped. sacrif. c. 5.*

2. Mappa linea triplex: et si enim secundum quosdam, una duplicata, imò secundum *Sa, Ang. Azer. ca 28 q. 8. & Lay. l. 5. t. 5. c. 6. n. 17.* una simplex sufficiat in necessitate: Missale tamen Romanum, auctoritate Clementis VIII. & Pii V. editum, expressè tres requirit, *tit. de defect. uti & Gavanti. v. Card. de Lugo.* Ut ea benedicta sit, non est omnino necessarium, ut habet *Sylv.* Unde in necessitate vulgaris adhiberi potest, & aliis usibus reddi *Laym. loc. cit.*

3. Sub gravi sacrilegio, vestes sacræ, (hoc est, benedictæ ab Episcopo, vel Sacerdote habente privilegium, ut habent Mendicantium saltem Superiores, sive Prælati, *v. Tamb. l. 1. c. 3. §. 2. exped. sacr.*) quarum tamen colores non esse præcepti, sed directionis, notat *Homob.* apud *Dian p. 2. t. 14. R. 17.* In gravi autem necessitate et si præstet, si sine scandalo fieri possit, Missam (cujus audiendi, vel faciendi obligatio tunc cessat) omittere, licere celebrare sine stola vel manipulo, vel etiam uti cin-

gulo non benedicto, vel si fractū sit, rursus conne-
 ctere, vel stola pro cingulo, & manipulo pro stola,
 docet *Lay. l. 4. t. 5. c. 6. Dian. p. 1. R. 57. & 67. con-*
tra Fill. t. 1. l. 5. c. 5. qui tamen concedit in necessitate,
 sine una vel altera ex minoribus, v. g. stola, vel
 cingulo celebrare, non esse mortale. *v. Dian. p. 5. t. 5.*
R. 62. ubi contra Fill. ex Henr. & aliis sex, docet
 esse probabile; quod ex parvitate materiae excu-
 sari possit à mortali, qui (secluso scandalo & con-
 temptu aliquā harum citra necessitatē omittit v.
 g. qui celebrat cū cingulo non benedicto, vel eius
 loco utitur alia re Deniq; metu mortis aut gravissi-
 simi damni, licet aliquando celebrare sine sacris
 vestibus, & altari (dummodo non fiat in contemptu
 Religionis) ex *Azor. t. 1. l. 1. c. 11. q. 11. docet & f. E. 1.*
s. 2. Navar. Huri. & c. Limitat autem *Tambur. de*
exped. sacrif. l. 1. c. 5. §. 1. ita ut permittat sine aliqua
 etiam ex gravioribus, non tamen sine omnibus
 fieri ob scandalum, & irreverentiam, *v. Dia. p. 3. t.*
6. R. 48. & p. 5. t. 3. R. 39. Porro huiusmodi sacras
 vestes conficere ex profanis, v. g. planetam ex ve-
 ste serica muliebri, non est prohibitum *Suar. Pala*
Tamb. exped. sacrif. l. 1. §. 4. qui monet *l. c. §. 1.* ce-
 vendum esse ne sint valdè attrita; ut & ne reliqua
 supellex sacra sit valde immunda, in quo graviter
 peccari potest *Sua. Laym. Tamb. l. c.*

4. Sub mortali requiritur calix & patena con-
 secrata; si tamen in nondum consecratis aliquis
 bona, imò addit *Bordo & Tamb.* mala fide cele-
 brasset, (licet sic celebrando peccasset mortaliter)
 probabile quod hoc ipso cōsecratur cōsecrata, licet
 atq; in iis celebrare, cōtra *C. de Lugo & Lay. docet*
Dian.

Idemque de sacris vestibus item de corporali, pixide, &c: quæ immediatè tangunt species, censet *Tamb. de exped. sacr. l. 1. c. 3. §. 1.* Ac licet decens sit, ut etiam pixis, sive ciborium, & luna, seu sphæru- la hierothecæ, & quodcunque vas continens & immediatè tangens Eucharistiam, uti etiam se- cundum *Laym. l. 5. t. 5. c. 6.* vasculum chrisma con- tinens benedicatur; benedicere autè præter ea, in quibus unctio adhibetur, potest idem, qui cætera ornamenta) cum in Rituali Romano propria sit pixidis benedictio: id tamen necesse esse negant *Suar. Hurt. Lugo. Tamb. l. 1. exped. sacrif. c. 1. §. 6.* nec esse necesse imponere pixidi vas lineum bene- dictum benedictione corporalis. Porro calix & pa- tena confecta esse debent ex auro, argento, vel stanno saltem quoad cuppam, admittunt etiam a- liqui ex plumbo) sed non ex ære, ut calix, de consec. dist. 1. quamvis *Tambur. l. 1. exped. sacrif. c. 1.* cum *Hurt. Fagund. & Gayant.* admittant etiã ex gemma quæ æquè pretiosa sit, ac aurum vel ar- gentum, modo species non imbibat, nec sit peri- culum ne effringatur, Ac licet rubrica præscribat, ut saltem cuppa, vel superior pars patenæ sit de- aurata; eam tamen non obligare sub mortali, *Gran.* imò nec sub veniali, propter usum contra- rium, vult *Tamb. l. c.*

5. Corporale lineum, saltem quoad partem, qua hostiam vel calicem tangit *cap. consulto de consec. dist. 1.* (nam in extremitatibus potest esse sericum, vel auro elaboratum) & benedictum ab Episcopo, vel privilegiato. *v. Compend. privi.*

Societ-

Societatis Iesu v. Bened.) non tamen iterum benedicendum post lotionem, nec nisi notabiliter rumpatur. *S. Thom. Sylv. Bon. d. 4. q. ult. p. 9. C. Lugo d. 20. f. 2. num. 76. & Gavant. p. 2. t. 1. ubi addit et Sa.* (dicit esse communem) peccare mortaliter, qui utitur notabiliter immundo.

6. Palla item linea, qua parte calicem tegit, (superiore enim parte potest auro constare, vel serico) quæ cum habeat communem cum corporali benedictionem, utpote cuius pars antiquitus fuit, pro eodem servire posse, docet idem *C. Lugo l. c. si sit satis capax.*

7. Purificatorium item lineum, non tamen necessariò benedictum, ut contra *Laym. docet Suar. Gavant. & C. Lugo* neque ulla reperitur in ritualibus eius benedictio.

8. Sub gravi peccato Missale, Canonem saltem continens, ut habet *Bonac. & alii commun. c. 1. Ledes. & Laym.* doceant in gravi necessitate, licitum esse celebrare sine libro ei, qui moraliter sit certus se non erraturum: & sic *C. Lugo l. c. cum Dian. & c.* probabiliter excusat eum, qui propter visus debilitatem legere non potest.

9. Minister (secundum *Nav. Fag. & Zerel.* sub mortali) & quidem masculus; in necessitate tamen gravi, v. g. diei festi, vel dandi viaticum, posset quis sibi ipsi respondere, inquit *Sa. Bon. & Dian. t. 14. resol. 43* ex aliis. In quo casu etiam feminam adhiberi posse, docet *Nagnus a. 6. d. 1. & Sylv. idem* quibusdam Belgii partibus consuetudine inductum esse, docet *Marchant. Res. past. cap. 4.* contra communem apud *Laym. Fernand. & Dian. l. c. Tamb. l. 4.*

l. c. & Marchin. de ord. t. 3. cap. 15. ubi vult id esse mortale. Ministrante tamen circa altari viro, qui nesciat respondere, Mōiales ex choro respondere, non esse prohibitum notat *C. Lugo & Tambur. l. c.* ubi etiam cum *Henriq. & Hurt.* permittere celebranti Missam cœptam prosequi sine ministro, si hic fortè abiit, & aliquantulum expectatus non revertatur.

10. Crucifixus; (nisi sit expositum Venerabile Sacramentum) non tamen sub obligatione gravi. Idem est de velo. *C. Lugo d. 20. f. 2. num. 79. Gavant.*

11. Candela accensa duplex, ex cera, & quidem secundum *Fagund. Regin. Vasq. & alios*, sub mortali contra *Nugnum & Marchinum* In necessitate tamen, præciso scandalo, sufficit una, etiam ex sebo, vel lucerna, aut lampas ex oleo. *û. Dian. l. c. Laym. cap. 16. num. 17. Azor. cap. 28. q. 15.* Sine omni autem lumine celebrare nunquam licet. *C. Lugo d. 30. f. 2.* adeo ut si extingueretur ante consecrationem, & aliud haberi non posset, Missam esse relinquendam, etiam in necessitate consecrandi pro moribundo viaticum dicat *Fagund. p. 28. cap. 22. Quintan. t. 4. f. 1.*

12. Requiritur etiam antipendium, pulvillus, candelabra, bursa, velum, manutergium; sed non benedicta, & si quid ex his desit, ex profanis congruenter mundis mutuo accipi, & deinde priori usui reddi potest. *Tambur. l. 1. c. 3. §. 3.*

13. Operto capite celebrare non licet, etiam in infirmitate sine licentia, ut docet *Fagund. Laym. Dian. Res. 58.* Et quidem Summi Pontificis ut ex
Declar-

Declaratione Cardinalium norat *Gayani & Tambur. de exped. sacrif. l. 1.* licet *Laym. & Scott.* Episcopis, & cum Regularibus eorum Prælati permittant. Quod *Tamb. l. c.* est limitat ad casum necessitatis, in quo ad Papam difficilis sit recursus. Qui tamen sine venia faceret, eum non peccare mortaliter (secluso contemptu & scandalo) vult *Ledes. & Tamb. l. c.* Quod *Dian. pag. 2. t. 14. R. 38.* censet probabile, si tempus Canonis excipitur.

Plura de his omnibus, v. apud *Aut. cit. Gavanti Dia. Laym. Bonac. Card. de Lugo d. 20. s. 4. Escob. l. 1.* ubi notat, etsi gravis sit obligatio, servandum celebrandi præscriptum in rubricis Missalis ideoque grave sit, omittere v. g. oblationem hostiæ, vel calicis, vel infusionem modicæ aquæ; *Tamb. de exped. sacr. l. 2. c. 5.* nihilominus levitatem materiæ sæpè excusare à culpa mortali omissionem, etiam intra Canonem monet *Escob. l. 1.* Unde veniale tantum erit.

I. Omittere orationes dici solitas, dum Sacerdos se induit, ut contra *Navar. Sylv. & Azor. docet Laym. Fagund. Dia. R. 21. & c.* Lotionem autem manuum ante vel post Missam (etsi facile committi non debeat) non videri sufficientem materiam rigorosi præcepti, tenet *Suar. & Tambur. §. 6.*

II. Omittere Gloria vel Credo; vel in Canone nomen alicuius Sancti; vel ea quæ tempore Paschali interponuntur inter communicantes, aut infra actionem: *Dian. p. 2. t. 14. R. 49. & 89. ex Fill. Quintan. & c.* In Missa autem quæ canitur non legere Evangelium submissa voce, *Dia. l. c. R. 4. n. 8.*

gat esse peccatum, ex *Sanch. & alii* 10. quod Rur-
 bica sit tantum directiva. Si quis autem in Missa
 advertat aliquid à se omissum, regulariter non esse
 petendum ait: *Suar. & Tamb. exped. sacrif. l. c. 5.* Di-
 cit *regulariter*: quia 1. si sit de substantia, v. g. ali-
 quid pertinens ad se consecrationem, certum est
 debere repeti. 2. Si dum secreto orat; post pauca
 verba certo advertat, se aliquid notabile omisisse,
 (v. g. die Paschæ, Communicantes,) paululum re-
 grediendum esse, & repetendum censet, *Tamb. l. c.*
lra Fill, Dian. R. 59. Escob.

III. Ex devotione leve aliquid in Missa (etiam
 dum secreto orat) addere v. g. orationem Domi-
 nicā vel Psalmū aliquem; vel in Canonē nomini-
 bus Sanctorū nomē Patroni loci. *Tamb. l. i. exped.*
sacris. ca. 5. Dixi, leve: quia notabiliter addere,
 esse mortale, vult idē *Tamb. l. c. ex Bon. d. 4. q. ult.*

IV. Celebrare ante dictum Matutinum, ut con-
 tra *Azor. & Regin,* docet *Sylv. Valentin. Suar.*
V. q. Less. Fag. Laym. & c. quorum pleriq; tamen
 eum *Palao* dicunt esse veniale, si fiat sine causa: li-
 cet & hoc *Tamb. l. i. a 7. §. 1. de exped. sacrif.* in du-
 bium vocet.

V. Quæ alta voce dicenda præscribuntur, ad d
 submissa dicere, ut astantes audire non possint.
Tamb. de exped. sacrif. l. 2. c. 9. Quicquid dicat
Nav. apud Sa. V. Missa. Imò notat idem *Tamb. ex*
Lugo d. 22. f. 22. à timoratis passim sine scrupulo
 voce depressa legi.

VI. Mutare Missam, & die Dominico, vel fe-
 sto duplici, vel iis diebus quibus prohibetur fieri
 die festo duplici (v. g. infra octavas Epiphaniæ,
 Pascha-

Patchatis, &c. Feria IV. Cinerum, infra hebdomadam maiorem; Vigilia Nativitatis Domini) sine gravi causa legere votivum, vel pro defunctis, vel de alio Sancto in numerum SS. relato, *Suar. Dia. C. Lugo l. c. Escob. contra Quintan. qui t. 7. f. 46.* putat in hebdomada sancta licere legere votivum: quod refutat *Gavant. & Dian. p. 9. t. 8. 53. ex Declar. Cardin.*

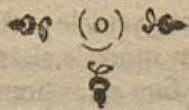
Dixi 1. *sine gravi causa*: talis autem censetur, 1. quæ spectat ad bonum Reipublicæ vel Principis, v. g. necessitas pluvix, ingruentis belli, vel pestis, vel similis mali universalis; item solennis gratiarum actio, solennis expositio Eucharistix, (v. g. diebus Antecinalibus in oratione 40. horarum) *Tambur. l. c. cap. 6.* Quando cadaver præsens est in Ecclesia, ubi usus obtinuit, *Gavant. p. 2. t. 5. 3.* Si quis celebret in Ecclesia, in qua agitur dies festus loci proprius: hunc enim non tantum posse, sed debere ex congruitate conformare se loco, notat *Gavant. v. Tambur. l. 2. c. 6. qui §. 2. & 4.* addit, etiamsi Sacerdos (accepto stipendio) homini promiserit votivam, vel pro defunctis, etiam in altari privilegiato, non solum posse, sed debere celebrare Missam currentem, diebus quibus istæ prohibentur. Imo etsi Deo per votum tales Missas promiserit, non tamen ad eas obligari istis diebus eo quod votum non obliget, quando impedit bonum majus, quale esse dicit conformitatem officii cum Missa; secus diebus aliis.

Dixi 2. *in numerum Sanctorum relato*: quia si sit Beatificatus tantum, de quo certis sacerdotibus,

bus, v. gratia, quorum Ordinis fuit, concessum sit
Missam legere, docet *Gran. 2. cont. 1. cap. 7. d. 4.*
1. num. 2. & Escob. contra Palaum, non licere
aliis sacerdotibus, etsi nullum aliud sit festum, de
eo legere: eò quod sic expresse determinarit Sa-
cra rituum Congregatio apud *Gavantium. vid.*
Escob. num. 41. & Tambur. l. c. cap. 6. ubi *Palaum*
sequens dicit contrarium esse probabilius, ac ma-
gis pium. Imò de Sanctis Societatis certum
esse, si celebrent in templis ejusdem Societatis, ex
concessione Pontificum. Idem tenet *Quintanad.*
17. sing. l. c.

VII. Si quis violet rubricam spectantem ad
essentiam vel quasi essentiam Missæ; vel si nul-
lam planè servet, peccat mortaliter. *Escob.*
ex Fagund. pag. 1. l. 3, cap. 21.

num. 9.

TRACTA-